

24. neděle v mezidobí

VSTUPNÍ ANTIFONA Srov. Sir 36,18

Pane, uděl pokoj těm, kdo v tebe doufají, aby se ukázalo, že tvoji proroci jsou věrohodní. Vyslyš prosby svého lidu.

Uvedení do bohoslužby A

Děti už ve školách pilně pracují a my zde dnes v Boží škole se máme učit nesnadnému, ale nezbytnému umění: jak snášet protivné lidi; jak vyjít s tím, kdo nám ublížil; s tím, kdo ubližuje. Ale nejprve se zamysleme: Jak jsem se k takovým lidem choval dosud? Kolik mstivých myšlenek, zatrpklosti, nepřátelství jsem v sobě měl?

Uvedení do bohoslužby B

Když jdeme v neděli do kostela, neseme si každý s sebou svůj uzlíček událostí a zážitků uplynulého týdne. Někdy je to balónek radosti, někdy je to těžké zavazadlo zklamání či tíživých obav. Nejhuř je na tom ten člověk, který místo s důvěrou k Bohu přichází do kostela vnutit Pánu Bohu svou vůli. Netrpíme snad i my podobnou nemocí? Pokud vše jde podle naší vůle, jsme odevzdaní do Boží vůle, ale jak to jde jinak, začneme reptat, začneme se bouřit. Stále znovu se musíme učit brát to, co nemohu změnit, tak jak to přichází, v důvěře, že Boží láska umí obrátit k dobrému to, na co mé síly nestačí. Začneme s tím, že uznáme svou malověrnost jako nemoc a odřekneme se jí.

Nebo:

Řeč našeho těla je součástí úžasného rozhovoru v liturgii. K modlitbě a slovům našich úst i k myšlenkám našeho srdce se přidávají naše vnější postoje a gesta jako znamení kříže, sepjaté ruce, bití v prsa, podávání rukou, pokleknutí a klečení, stání a také naše oblečení. Stálo by za to udělat revizi našich vnějších projevů. Jak je děláme? Před Bohem jsme takoví, jaké nás stvořil a chtěl. Víme, že tato vnější gesta by bez vnitřního základu zůstala mrtvá. Naopak vnější skutky, učiněné s pozorností, napomohou našemu vnitřnímu postoji a jednoznačně jej podpoří. Tak se naše liturgie bude uskutečňovat v harmonii vnitřního a vnějšího jednání a bude naší oslavou Boha, milujícího krásu a soulad.

Uvedení do bohoslužby C

Snad největším poselstvím Bible je zpráva člověku o Bohu, který odpouští, o Bohu, který miluje i člověka, který hřeší. O Bohu, který ví o lidské slabosti. Pán Bůh jen chce, aby člověk svůj hřích uznal a přiznal, aby ho neomlouval a nekrášlil. Boží trpělivost čeká, až pochopíme, jací máme být, co Bohu dlužíme: samy sebe, sebe takové, jaké nás Bůh chtěl mít, když nás stvořil. Poprosme jej o milost, abychom rozpoznali svou pravou tvář. Doznejme, že jsme všichni hříšníci.

Nebo:

Říká se, že chybovat je lidské, a přesto lidé jen neradi vlastní chyby přiznávají a jen stěží je u druhých tolerují nebo dokonce odpouštějí. Ale odpouštět je skutečně božské. Odpuštění, projevené skrze milosrdenství, není slabost.

Říká se Sláva na výsostech Bohu

VSTUPNÍ MODLITBA

Bože, tys všechno stvořil a všechno řídíš; ujmi se nás, ať poznáme tvou moc a dobrotu, a dej nám sílu, abychom ti mohli sloužit nerozděleným srdcem. Prosíme o to skrze tvého Syna Ježíše Krista, našeho Pána, neboť on s tebou v jednotě Ducha svatého žije a kraluje po všechny věky věků. - Amen.

Cyklus A:

Uvedení do 1. čtení

Knihy Sirachovcova, ze které si nyní budeme číst, byla učebnicí mravouky v první Církvi. Užívalo se jí při vyučování katechumenů a při přípravě na křest.

1. ČTENÍ Sir 27,33-28,9 *Odpusť křivdu svému bližnímu, a pak i tvé hříchy budou odpuštěny, když budeš prosit.*

Čtení z knihy Sirachovcovy.

Pomsta a hněv, i to jsou ohavnosti,
jen hříšný člověk je chová v srdci.
Kdo se mstí, zakusí pomstu Pána,
on jeho hříchy uchová v paměti.
Odpusť křivdu svému bližnímu,
a pak i tvé hříchy budou odpuštěny,
když budeš prosit.
Člověk uchovává hněv proti druhému,
ale od Pána hledá uzdravení?
S člověkem sobě rovným nemá slitování,
ale za své hříchy prosí?
Živí pomstu, ač je sám jen člověk;
kdo se smiluje nad jeho hříchy?
Vzpomeň na konec a přestaň nenávidět,
vzpomeň na hnilobu a smrt a dbej přikázání!
Vzpomeň na přikázání a přestaň nevraždit na bližního,
vzpomeň na smlouvu s Nejvyšším a odpusť vinu!

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŽI 103,1-2.3-4.9-10.11-12 Odp.: 8

Odp.: Hospodin je milosrdný a milostivý, - shovívavý a nadmíru dobrotivý.

Veleb, duše má, Hospodina, - vše, co je ve mně, veleb jeho svaté jméno! -
Veleb, duše má, Hospodina - a nezapomeň na žádné z jeho dobrodiní!

Odp.

On odpouští všechny tvé viny, - on léčí všechny tvé neduhy. - On vykupuje tvůj život ze záhuby, - on tě věncí láskou a slitováním.

Odp.

Nechce se přít ustavičně - ani se hněvat navěky. - Nejedná s námi podle našich hříchů - ani podle našich vin nám neodplácí.

Odp.

Jak vysoko je nebe nad zemí, - tak je velká jeho láska k těm, kdo se ho bojí.
- Jak vzdálen je východ od západu, - tak vzdaluje od nás naše nepravosti.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Svatý Pavel nám dnes ve druhém čtení připomíná důležitou skutečnost, na kterou často zapomínáme.

2. ČTENÍ Řím 14,7-9 *At' žijeme nebo umíráme, patříme Pánu.*

Čtení z listu svatého apoštola Pavla Římanům.

Bratři a sestry!

Žádný z nás nežije sám sobě ani neumírá sám sobě. Neboť žijeme-li, žijeme pro Pána, umíráme-li, umíráme pro Pána. At' tedy žijeme nebo umíráme, patříme Pánu. Vždyť právě proto Kristus umřel a vstal k životu, aby se stal Pánem nad mrtvými i nad živými.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Jan 13,34

Aleluja. Nové přikázání vám dávám, praví Pán, -
milujte se navzájem, jak jsem já miloval vás. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

To, co bylo ve starozákonním čtení pověděno v podobě mravních norem, to Pán Ježíš vysvětluje prakticky podobenstvím.

EVANGELIUM Mt 18,21-35 *Neříkám ti, abys odpustil nejvíc sedmkrát, ale třeba sedmasedmdesátkrát.*

Slova svatého evangelia podle Matouše.

Petr přistoupil k Ježíšovi a zeptal se: „Pane, kolikrát mám odpustit svému bratru, když se proti mně prohřeší? Nejvíc sedmkrát?“ Ježíš mu odpověděl: „Neříkám ti nejvíc sedmkrát, ale třeba sedmasedmdesátkrát.“

Nebeské království se podobá králi, který chtěl provést vyúčtování se svými služebníky. A když s vyúčtováním začal, přivedli mu jednoho dlužníka, u kterého měl deset tisíc hřiven. Protože dlužník neměl čím zaplatit, pán rozkázal ho prodat i se ženou a dětmi a se vším, co měl, a tím zaplatit. Tu mu ten služebník padl k nohám a na kolenu prosil: „Měj se mnou strpení, a všechno ti zaplatím.“ A pán se nad tím služebníkem smiloval, propustil ho a dluh mu odpustil.

Sotva však ten služebník vyšel, potkal se s jedním ze svých druhů ve službě, který mu byl dlužen sto denárů. Začal ho škrtnout a křičel: „Zaplat', co jsi dlužen!“ jeho druh padl před ním na kolena a prosil ho: „Měj se mnou strpení, a zaplatím ti to.“ On však nechtěl, ale šel a dal ho zavřít do vězení, dokud dluh nezaplatí.

Když jeho druhové ve službě viděli, co se stalo, velmi se zarmoutili. Šli a pověděli to všechno svému pánovi. Tu si ho pán zavolal a řekl mu: „Služebníku ničemný! Celý dluh jsem ti odpustil, protože jsi mě prosil. Neměl ses tedy i ty smilovat nad svým druhem, jako jsem se smiloval já nad tebou?“ A jeho pán se rozhněval a dal ho mučitelům, dokud by nezaplatil celý dluh.

Tak bude jednat s vámi i můj nebeský Otec, jestliže každý svému bratru ze srdce neodpustíte.

Slyšeli jsme slovo Boží.

JEDNA KU ZNIČENÍ

Petrova otázka z dnešního evangelia dodnes v lidstvu nedozněla. A stejně tak nedozněl nevěřící a nechápající úžas lidstva nad Ježíšovou odpovědí: Petře, nejen třikrát, nejen sedmkrát, ale sedmasedmdesátkrát odpouštěj. Vždycky odpouštěj. Neživ v sobě nepřátelství, nenávisť, pomstu. Na tenhle Ježíšův požadavek odpovídá člověk nechápavě: Ale proč bych měl odpouštět, když se mohu pomstít? Proč bych si měl nechat líbit, když mi někdo ublíží, proč by mělo zlo zůstat nepomstěno? Jsou pro to hned dva rozumné důvody. Jeden společenský, druhý osobní. Ti, co jim říkáme barbaři, ti měli před tisíciletími morální normu jedna ku jedné: oko za oko, za jeden zub jiný zub. Dnes jsme v možnostech pomsty pokročili. Dnes je to jedna ku zničení. A co může stát proti možnosti pomsty bez mezí, než požadavek odpuštění bez mezí, Ježíšovo: odpusť

77krát? A jaký je druhý důvod, proč odpustit? Proto musíme odpouštět, protože my také potřebujeme odpuštění. Má ochota odpouštět bude jednou měřítkem, jak bude odpuštěno mně. Tak se za to my sami po celý život modlíme, tak to chceme: Bože, odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme...

Dobrá, řekneš, já to tedy uznávám, že je to dobré a správné. Raději odpouštět, nemstít se. Ale je to vůbec v lidské moci, dokáže to vůbec člověk? Aspoň já už jsem takový, že když mi někdo ukřivdí, nedovedu zapomenout, i kdybych chtěl. Jak ho vidím, tak si na to vzpomenu, jsem toho zas plný. Leda, když mi ublíží nějaký chudák, jaksi nechtěně, to ano, to odpustit umím. Ale když mi ublíží našťvaný násilník a ještě se vysmívá, jak mně zatopil, copak je možné takovému odpustit? V tom máš, milý posluchači, pravdu: Člověk je schopen druhému odpustit, jen když vidí, jaký je chudák, jaký je ubožák. Ale cožpak není každý zlý člověk ubožák? Každý zlý, každý, kdo kolem sebe rozsévá zlo, je člověk zmrzačený v původním a vlastním slova smyslu. Nemá sice zmrzačené tělo, nechybí mu noha nebo ruce, ale chybí mu svědomí.

Tak viděli zlé lidi světci. Proto nám mohli dát radu: „Když ti někdo ublíží, nelituj se příliš. Pravý chudák nejsi ty, ale ten, kdo ublížil.“ Podívejme se tedy, jací chudáci, jak zmrzačení jsou zlí lidé. Jejich svědomí bývá zmrzačeno nejčastěji dvěma způsoby: Jedni mají svědomí otupělé špatnou výchovou. Zpravidla hned kdesi v dětství. Děcko zlobilo a rodiče se nad ním hádali, kdo je vinen. Dítě rozmazlovali a učili vidět vinu vždy na těch druhých kolem sebe, nikdy na sobě samém. Těmhle ubožákům dá mnoho práce, než se naučí, a kdoví, zda se to vůbec kdy naučí, vidět svou chybu, uznat ji a omluvit se. Druzí mají naopak svědomí rozbolavělé, přecitlivělé, podrážděné, až neurotické. Ti na rozdíl od těch otupělých výčitky svědomí mají, a masivní, jenže na ně falešně reagují! Jsou z nich zlostní, nerudní, neradostní lidé. Neumí nalézt odpuštění, a proto dělají peklo druhým a s druhými, jen aby si dokázali, že druzí jsou také špatní.

V románu Špatná diagnóza polský spisovatel popisuje člověka sužovaného špatným svědomím takto: „Ty bolavé vzpomínky číhají v podvědomí jako šelmy v temnu, připravené vyskočit v kterémkoli okamžiku, rozvrátit každou klidnou chvíli, hryzat a štvát. Probudí si člověka uprostřed noci a rozsvítí tmou svými reflektory: Vzpomínáš, tenkrát? A člověk se marně převaluje na druhou stranu, marně zakrývá oči rukou, marně se balí do deky. Ta postava tu stojí, po stě se znovu před tvýma očima odehrává scéna tvého ponížení, selhání, tvé bídy.“ Nic nepomůže pokoušet se svědomí přehlušit, utéci před ním do hluku, aktivity, tvrdosti v jednání. Utíkat před svědomím je dospělému asi tolik platné, jako utíkat před vlastním stínem. Pomůže jedině: slůvko „odpouštím ti“, „je ti odpuštěno“. Tak to chce Pán Ježíš. A chce víc: Chce, aby jedno, první odpuštění, hned vyvolalo řetězovou reakci odpuštění dalších. Aby ten, komu bylo odpuštěno, šel a odpustil tomu, kdo ukřivdil jemu. Tak jsme si to četli v evangeliu. A říká ještě víc: Že jen tehdy odpuštění platí, když je odpuštěno dalším, jinak ne.

Opravdu veliké věci se dějí, když dokážeme přemoci v sobě uraženost, pomstychtivost, malichernost, a dáme tomu, kdo nám ublížil, při setkání najevo, že jsme mu odpustili: I Bůh odpustí, když ty odpustíš! Opravdu veliké věci se dějí, když jdeme s kající myslí ke svátostné zpovědi. Psycholog Max Frisch píše: „Copak katolíci, ti se mají. Ti mohou všechny boláky svého svědomí otevřít ve zpovědi bez rizika, že se tím vydají na pospas veřejnosti. Ti mohou uslyšet na své vlastní uši hlas rozsudku: Jdi v pokoji, je ti odpuštěno. Na minulost už můžeš myslet bez úzkosti, jako na uzavřenou minulost. Rána tvého svědomí se může zhojit a zajizvit.“ A také muž, od něhož by to katolík nečekal, hájí zpověď: Martin Luther napsal, když už hned za jeho života chtěli jeho radikální stoupenci zpověď zrušit: „Soukromou zpověď si nedám od nikoho vzít, a nedal bych ji za všechny poklady světa, protože vím, kolik síly a útěchy jsem v ní dostal.“

Svátostná zpověď je léčebný proces lidského svědomí. Ovšem za podmínky, že my dáme to rozehřesení dál, našim viníkům, aby vznikla řetězové reakce odpuštění. Čemu jsme se tedy naučili z dnešního podobenství, jakou radostnou zvěst jsme uslyšeli? Aby si člověk dobře žil na světě, nesmí mít svědomí otupělé. To pak nevidí své chyby a neumí odpouštět jiným. Musíme mít svědomí dětí, které umějí uznat svou chybu a otevřít tak cestu k odpuštění, dát to odpuštění dál a odpustit jiným. Vždyť náš Bůh je Bůh odpuštění a ne bůh pomsty.

UMĚNÍ ODPOUŠTĚT

Nedávno vyšel český překlad Koránu, posvátné knihy mohamedánů. Je tam zajímavé, jak islám pohlíží na Pána Ježíše. Přijali jej sice mezi proroky, ale Mesiášem, Bohem podle nich být nemůže. Proč? Mohamedáni si totiž nedovedou představit, že by Bůh mohl být tak „nespravedlivý“ jako je Ježíš třeba v dnešním evangeliu. Nedovedou si představit, že by Bůh mohl být takový slaboch, jako je Ježíš, který se nemstí svým nepřátelům a čeká s trestem, zda se napraví, zda dostanou chuť jít pracovat aspoň v poslední hodině. Dokonce ten Ježíš tvrdí, že v nebi bude větší radost nad jedním obráceným hříšníkem, než nad mnoha spravedlivými. To mohamedán nepochopí. Ten, kdo to pochopí, je křesťan; ba jen ten je křesťan, kdo to pochopí, kdo odpouští. Ono odpouštět, to není nic snadného. Když odpustíme, máme často jakýsi nedobrý pocit: nejsem přece jen hlupák, nejsem světu k smíchu? A ani ten, komu je odpuštěno, se necítí nijak královsky, je mu trapně.

Tohle však dovede Bůh: odpustit tak, že omilostněný delikvent je navíc naplněn radostí, cítí se šťasten, jako znovuzrozený. Když Ježíš odpustil celníkovi Matoušovi, ten uspořádal na oslavu hostinu. Na oslavu, že byl u zpovědi, že dostal rozehřesení a odpuštění. Cítíš se po zpovědi i ty tak svátečně a radostně? Jestliže ne, pak asi proto, že trčíš ve stejném hříchu, jako ti reptající dělníci z evangelia. Také neumíš odpouštět lajdákům, a proto neumíš odpustit

ani sám sobě. Odcházíš stísněn, s pohledem obráceným ještě nazpět, na marnost minula, místo aby ses radostně obrátil dopředu, šťasten, že můžeš pracovat dál na vinici Božího království, a to i přesto, že začátek práce byl nevalný. Je tu ještě jiné nebezpečí. Nějaký cynik by si mohl říci: Když Kristus přišel povolát hříšníky, když dal stejnou mzdu i těm, co se napraví až v poslední minutě, pak mohu hřešit dál. Mám dost času. Stačí napravit se až v poslední minutě. A pak budu ten správný hříšník pro radost celého nebe.

Ano, bylo by to logické a chytré, jen kdyby kdo věděl, která to je, ta jeho poslední minuta. Matoušovi řekl Ježíš: Pojd' na mou vinici a on hned, v tu chvíli nechal výnosného zaměstnání a šel. Dnes volá Pán i tebe, bratře, sestro: Už jsi promeškal dost hodin, dnů, let svého života, pojd' na mou vinici, opusť vše špatné. Denně si chceme v tomto týdnu připomínat Boží pravdy: Chci být křesťanem? Pak musím odpouštět, být milosrdný. Celník Matouš opustil vše a šel za Ježíšem. Mne též Ježíš zve: opusť své nelásky, hněvy, závisti, opusť své zlozvyky. I ty jdi na mou vinici, žij jako křesťan. A žít jako křesťan znamená: odpouštět, být milosrdný, nezávidět. Vyznejme ze srdce svou víru v Ježíše Krista spravedlivého a odpouštějícího. A také poprosme o radost k práci na Boží vinici tohoto dne a tohoto týdne.

CO SI POČÍT S ČLOVĚKEM, KTERÝ TI UBLÍŽIL

Minulou neděli jsme slyšeli v evangeliu odpověď na otázku, co mám dělat, když vidím, že se děje nějaké zlo, když vidím, že někdo hřeší. Odpověď zněla: Když máš naději, že si dá říci, pak mu domluv. Když to nepomůže, tak vyhledej jeho přítele a spolu s ním se pokus mu pomoci. Když se to ani vám oběma nepodaří, pak se porad' s Církví, tj. s knězem. Když však je ti hned předem jasné, že by bylo marné mu domlouvat, pak mlč. Nepomlouvej ho za zády. A dnes se mluví o situaci, která jde ještě víc na tělo: Někdo ublížil mně. Jak se mám bránit? Jak se mám zachovat? Písmo svaté nám dává odpověď v celém světě neslychanou. Říká: Odpusť! Odpustit? To je proti naší povaze. Ta nám říká: „Nenech si líbit nic! Nedej se! Oko za oko, zub za zub! Oplat', pomsti se každému, kdo ti ublížil!“ To je podle lidské přirozenosti. Tak lidé smýšleli před tisíciletími, tak smýšlejí i dnes. A tak bychom smýšleli ještě stále i my všichni, kdyby nepromluvil Bůh: Ty odpusť! Ty se nemsti!

Myslím, že tohle „odpusť“ by si žádný člověk sám ani nedokázal vymyslet. Na takový nápad by asi lidé sami nikdy nepřišli. To musel lidem povědět či zjevit Bůh. Dnes jsme slyšeli toto Boží zjevení ve dvojí podobě: Starozákonní, jak to Bůh říkal lidem skrze proroky; a v podobě novozákonní, v evangeliu, jak to lidem pověděl Pán Ježíš. Na světě vždy převládalo přísné právo: Že dluhy se platí do posledního haléře. Že je spravedlivé potrestat za každé provinění. Odpustit, to byla velká novota. Rabíni řekli, že stačí odpustit nanejvýš třikrát, pak už ne. Petr projevil ochotu odpustit sedmkrát. Pán Ježíš řekl sedmdesátšedemkrát, tj. pokaždé, když druhý lituje a o odpuštění stojí. Proč

pokaždé? Pán Ježíš to vysvětluje podobností o způsobu Božího kralování: Nebeské království se podobá králi, který se slitoval a odpustil. Rozumíš? Všichni jsme závislí na odpuštění Božím. Kdyby Bůh neodpustil naše hříchy a viny nám, všichni bychom zahynuli navěky. Pán Bůh nám odpustí, ale jen tenkrát, když odpustíme my. To je důvod, proč mám odpouštět, vše odpouštět: aby Bůh i nám odpustil, vše odpustil.

Co jsme se dnes ve škole Boží naučili? Bůh zjevuje lidem to, na co bychom sami nepřišli. Postupně a částečně zjevoval lidem pravdy za starých časů, tomu říkáme Starý zákon. Pak přišel Ježíš Kristus, Boží Syn. Jeho zjevení říkáme Nový zákon. V knize Zjevení, v Písmu svatém, v Bibli, je popsáno všechno o našem životě, všechny jeho situace. Potřebujeme ovšem ještě toto: Božímu zjevení rozumět a podle něj se řídit. Co na to říkáte, děti, mládeži? Bude to lehké? Já vím, že nebude. Proto vám hned napovím jak na to. Když ti někdo něco zlého schválně udělá, když ti někdo schválně ublíží, braň se, samozřejmě, ale o tom zlém si pomysli: „Jsi ubožák, že jsi tak zlý. Máš pokřivenou duši, špatnou povahu, jsi křivák. Možná, že někdo ubližoval tobě, kdopak ví, čím trpíš, že jsi jak zkažený, kousavý pes. Je mi tě líto. Zkusím to s tebou po dobrém, s humorem, místo s rozčilováním. Co si tedy chceme z dnešního kázání zapamatovat? Budu se učit odpouštět. Zlého politovat, místo se mu mstít. Proto dnes před svatým přijímáním i v týdnu doma se chceme modlit zvlášť pozorně slova Otčenáše: „Odpusť nám naše viny, jako i my odpouštíme našim viníkům.“

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Pán Ježíš řekl: „Mé myšlenky jsou myšlenky odpuštění, ne pomsty.“ Proto jej prosme:

Pane, dej abychom pochopili, že tvá přikázání jsou správná.

Dej nám radostnou sílu k velkorysosti a k odpuštění.

Ať se lidstvo vysvobodí z bludného kruhu pomstychtivosti.

Ti, co odpustit nedokážou, ať se učí litovat zlého člověka, jako duševně nemocného.

Lidé dobráci, kterých sobci využívají a zneužívají, ať se naučí bránit svá práva energicky, ale bez mstivosti a zloby.

Ať se umíme zastat lidí, kterým silnější ubližují.

Odpusť nám naše viny, protože i my chceme odpouštět našim viníkům.

V křesťanských rodinách vzbuzuj ochotu darovat Církvi nové kněze, řeholníky a řeholnice.

Pane Ježíši, tys opustil i těm, kteří tě zabíjeli. Ať se od tebe učíme milosrdenství, abychom sami milosrdenství došli u tebe, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Cyklus B:

Uvedení do 1. čtení

Už prorok Izaiáš, náš první učitel dnes, věděl dobře, že jen ten obstojí v každé situaci, kdo pevně důvěřuje v Boží pomoc. Otevřenost a poslušnost vůči Bohu přivedly Božího Služebníka k potupě a utrpení. Nebylo to však nesmyslné utrpení, ani prohra. Vždyť Bůh stál na jeho straně, a proto Boží Služebník zvítězil. Není divu, že Církev v něm od počátku viděla předobraz Ježíše Krista.

1. ČTENÍ Iz 50,5-9a *Svá záda jsem vydal těm, kteří mě bili.*

Čtení z knihy proroka Izaiáše.

Pán, Hospodin, mi otevřel ucho
a já se nezdráhal,
necouvl nazpět.
Svá záda jsem vydal těm,
kteří mě bili,
své líce těm, kteří rvali můj vous.
Svou tvář jsem neskryl
před hanou a slinou.
Pán, Hospodin, mi však pomáhá,
proto nejsem potupen.
Proto dávám své tváři ztvrdnout v křemen
a vím, že nebudu zahanben.
Blízko je můj obhájce!
Kdo se chce se mnou přít?
Postavme se spolu!
Kdo je mým protivníkem?
Ať přistoupí ke mně!
Hle - Pán, Hospodin, mi pomáhá!
Kdo mě odsoudí?

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŽI 116,1-2.3-4.5-6.8-9. Odp.: 9

Odp.: Budu kráčet před Hospodinem v zemi živých. Nebo: Aleluja.

Miluji Hospodina, neboť slyšel - můj prosebný hlas, - neboť naklonil ke mně svůj sluch - v den, kdy jsem ho vzýval.

Odp.

Obepjaly mě provazy smrti, - dostihly mě smyčky podsvětí, - uvízl jsem v tísní a trýzni. - Hospodinovo jméno jsem vzýval: - „Ach, Hospodine, zachraň mi život!“

Odp.

Hospodin je milostivý a spravedlivý, - Bůh náš je milosrdný. - Hospodin chrání prosté lidi; - pomohl mi, když jsem byl v bídě.

Odp.

Vždyť vysvobodil můj život ze smrti, - mé oči ze slz, mé nohy z pádu. - Budu kráčet před Hospodinem - v zemi živých.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

Pisatel Jakubova listu se rozhodně staví proti názoru, že stačí jen zbožně věřit, aby někdo byl dobrým křesťanem. I když svatý apoštol Pavel jinde mluví o ospravedlnění z víry beze skutků Zákona, přesto však pravá a ryzí víra vede nutně ke skutkům, ba dokonce jakoby rodí skutky, které nechávají proudit Boží lásku a Boží život v nás. Nikdo není dobrým křesťanem, říká Jakub, kdo nepomůže bližnímu, který je v nouzi.

2. ČTENÍ Jak 2,14-18 *Víra, když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá.*

Čtení z listu svatého apoštola Jakuba.

Co to pomůže, moji bratři, říká-li někdo, že má víru, ale nemá skutky? Může ho taková víra spasit? Když bratr nebo sestra nebudou mít do čeho se obléci a budou mít nedostatek denní obživy, a někdo z vás jim řekne: „Tak s Pánem Bohem! Zahřejte se a najezte se“ - ale nedáte jim, co potřebují pro své tělo, co je jim to platné?

Stejně tak je tomu i s vírou: když se neprojevuje skutky, je sama o sobě mrtvá. Ale někdo by mohl říci: „Ty máš víru, a já mám skutky.“ Ukaž mi tu svou víru, která je beze skutků! Já ti však ze svých skutků mohu dokázat svou víru.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM Gal 6,14

Aleluja. Ať je daleko ode mě, abych se chlubil něčím jiným než křížem našeho Pána, -

kterým je pro mě ukřižován svět a já světu. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Všimněte si evangelium, jak se Pán Ježíš brání tomu, aby jej učedníci nazývali Mesiášem. Proč asi, když jím přece byl? Tehdy ten pojem všichni chápali politicky, ale Pán Ježíš jim chce napřed vštípit novou a správnou představu o Vykupiteli. Petrovi nové chápání šlo hodně ztěžka. Jak to půjde dnes nám?

Nebo:

Je zajímavé si všimnout, že Petr nejprve správně dokázal pochopit tajemství Kristovy osoby, posléze se však trefil vedle. I on musel projít svou osobní křížovou cestu k pochopení a přijetí Krista. Křížovou cestu, která znamenala nejen oprostění od lidských představ o Kristu, ale také přijetí jeho skutečné tváře: poplivané, ale i oslavené.

EVANGELIUM Mk 8,27-35 *Ty jsi Mesiáš... Syn člověka musí mnoho trpět.*

Slova svatého evangelia podle Marka.

Ježíš vyšel se svými učedníky do vesnic u Césareje Filipovy. Cestou se ptal svých učedníků: „Za koho mě lidé pokládají?“

Řekli mu: „Za Jana Křtitele, jiní za Eliáše, jiní za jednoho z proroků.“

Zeptal se jich: „A za koho mě pokládáte vy?“

Petr mu odpověděl: „Ty jsi Mesiáš!“

Tu je přísně napomenul, aby to o něm nikomu neříkali. Potom je začal poučovat, že Syn člověka bude muset mnoho trpět, že bude zavržen od starších, velekněží a učitelů Zákona, že bude zabit a po třech dnech že vstane z mrtvých. A mluvil o tom otevřeně.

Petr si ho vzal stranou a začal mu to rozmlouvat. On se však obrátil, pohleděl na učedníky a pokáral Petra: „Jdi mi z očí, satane! Neboť nemáš na mysli věci božské, ale lidské.“

Ježíš si zavolal lidi i své učedníky a řekl jim: „Kdo chce jít za mnou, ať zapře sám sebe, vezme svůj kříž a následuje mě! Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mě a pro evangelium ztratí, zachrání si ho.“

Slyšeli jsme slovo Boží.

KLÍČ KE ŠTĚSTÍ

Že slovo evangelium znamená radostnou zvěst, to víme všichni. Ovšem tuhle radostnou zvěst evangelia bychom nejraději brali jako příslib a záruku, že my, věřící lidé, budeme Boží rukou chráněni ode všeho zlého, že nám se každý

malér zdaleka vyhne. Jenomže kdyby to bylo takhle, nacpali by se do Církve ti největší chytráci, ti nejmazanější spekulanti a ti největší sobci, ti především. Ještěže to tak není, to by totiž normální slušný člověk v Církvi neměl žádnou šanci. My křesťané nemáme žádnou záruku, že budeme žít svůj život jako v bavlnce. Co je tedy radostnou zvěstí evangelia? Co je klíčem ke štěstí křesťana?

V povídce s názvem Klíč ke štěstí se vypravuje o bohatém a opatrném panu Ludvíkovi. Léta šetřil, úspory ukládal. Být zajištěn, to byla představa jeho spokojeného života. Ale jak mu úspory narůstaly, místo pocitu štěstí a zajištěnosti narůstal pocit nejistoty a strachu. Jak zajistit ty své úspory? Dát je do spořitelny na úroky? To ne, inflace je ročně vyšší než úroky. Investovat do cenných papírů? To také ne, v obchodě se nevyznám. Mohl bych koupit akcie podniku, který zkrachuje a přijít o všechno! Už to vím: budu kupovat zlato, to má cenu stále. Jenže už je tu nová starost: kam je ukrýt? I na to našel řešení. Najme si v bance sejf, takový ten na heslo, takový neotevře nikdo, kdo heslo nezná. Jaké heslo zvolit, když smí mít nejvýš čtyři slabiky: „Moje radost, moje láska, můj Bůh?“ To ne, to by bylo k Bohu příliš nezdvořilé. Lépe takhle: „Bože můj,“ to je to pravé. Když pak po čase přišel do banky otevřít svůj poklad, začal horečně přebírat v paměti, jaké má heslo. Zdvořilý úředník krčil rameny: musíte mi říci heslo, jinak vám nemohu vydat klíč. Pan Ludvík doma probíral slovníky, listoval v diáři, kudy chodil, naříkal: „Bože můj, Bože můj..“ A když ho převezli do psychiatrického ústavu, stále si drmolil: „Bože můj, Bože můj“ a nevěděl, že právě ta slova jsou heslem k jeho pokladu.

My také často voláme slova Bůh, Láska, Svoboda, Spravedlivost, ale nadarmo. Nadarmo říkáme v modlitbách veliká a mocná slova, která jsou klíčem k našemu štěstí. Proč nadarmo? Protože jsme jako ten popletený, klíč ke štěstí máme v ruce, ale nepoužíváme ho. Lakomec Ludvík mohl ta pravá slova tisíckrát vyslovit a nic mu to nepomohlo. Neotevřel podle nich dveře trezoru. Svatý Jakub to říká jinak: můžeš mít zbožných slov plná ústa, ale jestliže podle nich nejednáš, nic ti to nepomůže. Tvá víra bez života podle té víry je mrtvá víra. Tak to platí i dnes a pro každého z nás. Tolik se všude mluví, kde je co u nás v nepořádku, kde je co špatné. Tolik se ukazuje prstem na vládu, na ministry, že málo dělají, málo se starají. Byli bychom asi méně ukřičeným národem, kdybychom si vždy napřed položili otázku: A co jsem pro lepší svět už dnes udělal já?

Klíčem sice malým, ale účinným klíčkem k lepšímu světu je osobní přičinění každého z nás. To platí pro svět, to platí i na Božím soudu, to platí i pro můj a tvůj osobní život. Kdosi moudrý napsal: „Vzrušujeme se nad prodlužováním nebo zkracováním průměrného věku člověka. Co na tom sejde? Ať žijeme 50 nebo 100 let, je to pořád katastrofálně málo. Je to příliš málo co do počtu roků. Zda je to dost života, o tom rozhoduje, kolik dobrého každý den uděláme.“ Jenže my jsme stále znovu v pokušení chlácholit své svědomí tím, že zachováváme pár povrchních náboženských zvyklostí, ale samu podstatu evangelia, příkaz lásky k bližnímu, to necháváme jiným. A tak dnes prosme

společně Boha, ať se nám naše víra nescvrkne na pár zvyklostí, které zachováváme. Ať je nám klíčem k pohledu živé víry, která dává dnům našeho života hodnotu ryzího zlata. Zlata lásky k Bohu a k bližním. V závěru čtení dnešního evangelia jsme slyšeli, že kdo by si chtěl svůj život zachránit, nějak jej zakonzervovat, ztratí ho. Kdo však svůj život nasadí pro Kristovo království dobra, navěky se zachrání. Tak je to.

BŮH JE PRO ŽIVOT

Když dnes nasloucháme evangeliu, zdá se nám, že svatý Petr si tak přísné pokárání nezasloužil. Protestoval jen, že Pán Ježíš se chce dát zabít. Petr je pro život, Bůh pro smrt. Tak to vypadá. Ale je to tak opravdu? Mnohým se zdá, že ano, že náboženství je jen samý zákaz všeho příjemného, že je to samý strach z trestajícího Boha, jenom čekání na smrt. I věřící křesťané někdy mají takové divné představy. Vzpomeňme si jen, co mnohdy čteme na úmrtních oznámeních: „Zalíbilo se Bohu povolat na věčnost naši maminku.“ „Z vůle Nejvyššího přišel o život při dopravní nehodě, zůstaly dvě děti a vdova.“ Copak je to tak, že se Bohu líbí, aby ta mladá paní zůstala vdovou se dvěma sirotky? Copak je to tak, že se Bohu líbí, aby někdo zůstal vdovcem, aby měl osamělé stáří? Není to tak: Bohu se nelíbí smrt, Bůh chce život.

Proč tedy musel umřít jeho Syn? Nemusel! Lidé ho mohli přijmout a dát si říci. Tys ho také mohl přijmout a nehřešit. To lidé zvolili smrt a záchranu po dobrém nepřijali. Nezbyvala než cesta, jak je popsána v naší eucharistické modlitbě: „i když ti člověk odepřel poslušnost a ztratil tvé přátelství, tys ho nenechal napospas smrti: obětoval ses, abys nám zachránil život věčný.“ Co Ježíš odmítá, když dnes odporuje Petrovi? Člověka, který si sám chce zachránit život bez Boha, proti Bohu, člověka, který si myslí, že sám sobě může být vykupitelem, kdo odmítá Ježíše Vykupitele. Kdo odmítá Kristův kříž, ten si buduje svůj vlastní kříž a mnohem těžší.

Čtrnáctého září je svátek Povýšení svatého kříže. My už ty své kříže, samodělné, nerozlišujeme, je jich moc. Jak že ty kříže vznikají? Dobře si to představ: Kříž vznikne, když se kříží dva směry: nahoru a napříč. Tvůj kříž vznikne, když se zkříží dvojí snaha, dvojí vůle: Boží a tvá proti Bohu. Kříž Kristův vznikl, když se lidé vzepřeli Boží vůli, naše kříže vznikají také tak. Radostná zvěst dnešního evangelia zní: Naše náboženství není pohrdání životem a hledání trápení. Naopak: je to umění, jak trápení, když dolehne, proměnit v dobro. Je to umění, jak s Boží pomocí trápení unést a přežít. Křesťanství je protest proti smrti ve jménu toho, který mrtvé křísil. Křesťanství ti říká: Sám se můžeš leda zahubit. Sám je každý sebevrah. Spolu s Kristem přemůžeš i svou smrt.

O ŠTĚSTÍ KRISTOVĚ A ŠTĚSTÍ KŘESŤANŮ

Slovo štěstí slyšíme v denním životě často: Někdo měl štěstí při dopravní nehodě a nezabil se. Ta a ta slečna udělala štěstí, tj. vdala se za rytíře svého srdce. Jiný našťastí neztratil peněženku, jen ji zapomněl doma. „Kupte si štěstí,“ hlásal plakát na losy jakési loterie. Zřídka však slyšíme slovo štěstí v našich modlitbách, kázáních a duchovních knihách. Má štěstí a víra tak málo společného? Nebo to nemá společného dokonce nic? Často to tak vypadá. Vypravoval kněz, který bydlel v klášteře u sestřiček, jak si jednou koupil na trhu hrušky. Nádherné, veliké a sladké, jako máslo jemné, jak tou dobou bývají. Když se vracel domů, drhla jedna starší sestra schody. Na kolenou s rejžákem, žádná lehká práce, čelo zpocené. Páter vytáhl dvě hrušky a podává je sestřičce: „Pochutnejte si na nich, jsou moc dobré.“ Ale sestra ucukla, podívala se na kněze jako na pokušítele, který ji svádí ke hříchu a prohlásila: „Já jsem řeholnice, já se nemám co shánět po pochoutkách, já mám nést Ježíšův kříž!“ A zase se sklonila ke kýblu se špínou a začala úporně drbat schody.

Řeknete, že to byla podivínka? Nebyla. To ona takhle falešně chápala následování Kristova kříže, to dnešní evangelium, že Ježíšovi následovníci musí zapřít sami sebe, vzít svůj kříž a nést jej. Jak to tedy chápe Bible, jaký je její duch? Naše svaté knihy jak Starého, tak Nového zákona jsou sbírky životních příhod lidí, kteří to s vírou v Boha mysleli vážně. A všechny ty příhody mají jedno společné: Přesvědčení, že s tímto Bohem Abrahámovým, s Bohem Ježíšovým je možno udělat v životě štěstí; že těm, kdo milují Boha, se nakonec všechno obrátí k dobrému. Žádnému člověku nechce Bůh způsobit neštěstí, každému přeje a chce pro něj štěstí, dobro, radost, jedním slovem: spásu. Bůh stojí na straně lidí, kteří hledají v životě své malé lidské štěstí. K rozporům dochází jen tam, kde člověk chce štěstí jen pro sebe a pro ty své. Bůh chce štěstí pro všechny lidi. Bůh je proti tomu, aby jedni byli obětováni pro šťastný život jiných.

Bůh je proti tomu, aby někdo byl týrán v přítomnosti, a za to se mu slíbilo štěstí v budoucnosti. Takový Bůh, který by napřed dal život, a pak člověku bránil hezky si ho žít, který by nutil k trápení pod příslibem štěstí po smrti, to by byl podvodník a jeho náboženství podvodem. Je-li Boží Syn také synem člověka, pak musel tento syn člověka udělat něco i pro člověkův pozemský šťastnější život: Pak musel učit, jak si šťastně a pěkně na světě žít, tak pěkně, vykoupně, aby to vydrželo po celou věčnost. Jak tedy rozumět slovům dnešního evangelia? Jsou proti radostem malého člověka, jsou proti lidskému štěstí? Přečtěme si je ještě jednou: „Kdo chce jít za mnou, zapři sám sebe, vezmi svůj kříž a následuj mne. Neboť kdo by chtěl svůj život zachránit, ztratí ho, kdo však svůj život pro mne ztratí, zachrání si ho.“

Ztratit život, obětovat život pro někoho, je tohle nějaký recept na lidské štěstí? Jak to zní na první poslech divně, a přece je to tak. Ale ne tak, že si člověk má odmítat radosti života, ne tak, že si člověk má tesat své kříže, vymýšlet, jak by se týral. Svůj každodenní kříž máme nést, to znamená nést to trápení, o které se ti každý den starají druzí, nepřátelé a cizí. Snést ty oběti, které

od tebe žádají tvoji domácí, přátelé a nejbližší. Při Ježíšově požadavku, abychom obětovali život, nemysleme hned na jeho smrt ukřižováním. Pomysleme, kolik času musí doslova obětovat rodiče dětem. To je kus jejich života, kterého se pro ně zřekli. Kolik nervů, spánku, peněz, volných chvil nás stojí naši nejbližší, domácí a přátelé. Kus života jim obětujeme.

A kdybychom na svém životě lpěli, kdybychom nebyli ochotni cokoli pro děti, pro své bližní obětovat, svůj život bychom ztratili, říká Pán Ježíš. Tak je to s nesením křížů. Nežádá se po nás žádné sebemučení, týrání sebe, žádné zvláštní odříkání si radostí. Když sníš dobrou a sladkou hrušku, nijak se tím neznehodnotíš zásluha za to, žeš pro dobro ostatních vydrhla schody. Žádá se tu po nás důrazně, abychom dávali kusy svého času, života, peněz a srdce k budování štěstí jiných.

NEBUDEŠ LHÁT

„Nevydáš proti svému bližnímu falešné svědectví.“ Osmé přikázání vypadá na první pohled málo aktuální. Kdypak se nám stane, abychom svědčili před soudem? Ale už dětské zpovědní zrcadlo ví, že vlastně vystupujeme denně jako svědkové, jako žalobci nebo jako soudci chování jiných. Kněz nás už v dětství naučil, že proti osmému přikázání hřeší, kdo na někoho křivě svědčí nebo žaluje, kdo někoho pomlouvá, kdo lže řečí nebo přetvářkou. A život nás dospěle učí denně, že tohle přikázání není žádná teoretická úvaha, že chrání samo lidské soužití a společenství. Kde člověk člověku už nemůže důvěřovat, kde řeč je prostředek na zamlžení pravdy a ošálení druhého, tam začíná zákon džungle a právo silnějšího, tam právo horšího člověka vítězí. Pán Ježíš nás učí, že pravdivost chrání člověkovu osobní sebevědomí a důstojnost. Kdo se dá vést cestou Ježíšovy pravdy, ten se zbaví strachu, co si lidé o něm pomyslí. Kdo se dá na cestu pravdy, vidí vše ve správných rozměrech. Jeden básník o tom napsal: „Když uvidíš obra, napřed se podívej, kde je slunce, abys rozeznal, zda to není jen obrovský stín trpaslíka.“ Tolik stínových obrů je mezi námi: nad jedněmi stojí příhodné slunce protekce, nad jinými slunce úřadu, ale osoby samy jsou trpasličí. Ježíš nás stínových obrů zbavuje. Ve světle evangelia je každý tak veliký, jak je dobrý. Jsou různé druhy lži. Je lež drzá, je lež z nouze, je lež milosrdná, jsou tucty lží a polopravd. Jsou lži ze sobecké zjištnosti, ze zlomyslné snahy ublížit.

Jsou lži z nouze, když lidé při vyslychání zapírali, aby nepřivedli do vězení druhé lidi. I dnes je věcí svědomí zamlčet pravdu tam, kde by byla použita ke zlému. Je lež milosrdná, když víš, že pravda by druhému ublížila, že by ji neunesl, třeba nemocný rakovinou. Je i lež z lásky. Přijdeš na návštěvu, ukazují ti s radostí, jak mají zařízený byt. Zvláště hrdí jsou na veliký obraz, jak ten pěkně oživuje celý pokoj! A ty vidíš, že podle měřítek umění je to bezcenný kýč. Máš povědět své mínění, když víš, že by je to zarmoutilo? Máš respektovat právo člověka zařídit si byt podle svého vkusu? Máš nepravdivě pochválit? Jsem

povinen vždy a každému povědět všechno, co vím? Na takové otázky musíme umět najít správnou odpověď, aby se nám prosté „nelži!“ nestalo nepřehlednou houštinou mudrování, co se ještě smí a co už se nesmí. A kde jinde se jít učit správné orientaci, než ke Kristu, který přišel, aby vydal svědectví o pravdě. Setkáním s Ježíšovým evangeliem, s jeho duchem, se křesťan učí čestnosti, stává se pokorným vyznavačem pravdy v lásce, pokorným vyznavačem pravdy. Pokorně si uvědomujeme, že plnost je jen v Bohu. Že jen Kristus může říci: já jsem Pravda. My vidíme pravdu zde na zemi jen jako v zrcadle a to zrcadlo má mnoho slepých míst. Kdo si to uvědomuje, je pokorný. Pravda bez lásky je nesnášenlivý fanatismus. Fanatik pravdy dává to, co ví on, na roveň s absolutní Pravdou. Je proto odpůrcem náboženské svobody. V dřívějších dobách sahal po meči a stavěl hranice na upalování těch, kteří smýšleli jinak. I dnes pevně věří, že jen on má monopol na pravdu, proto po pravdě nepátrá, jen prosazuje tu svou. Pamatujme proto, že pravda není klacek, kterým bychom mohli druhé kolem sebe utloukat.

Středem Kristovy pravdy je láska a ta může být hlásána jen v mírnosti. Proto ať je nám pravda jako plášť, který druhému podržíš, aby jej snadno mohl obléci. Kdy jsem povinen ze spravedlivosti říkat pravdu a kdy jsem povinen z lásky mlčet? Po předchozí úvaze už to snadněji vystihneme: tam, kde by holá pravda neměla za následek bezpečí, mír a radost, ale vyvolala zmatek, trápení nebo neštěstí, tam nesmíme říci vše, co víme. Je vědění, které člověk může sdělovat, a jsou situace, kde o tom, co víš, musíš mlčet. Mlčet říkám, ne lhát. To není jen situace politiků, diplomatů či lékařů. To je současnost našeho života. Jsou lidé, kteří říkají druhým do očí hrubosti a neomalenosti a doprovázejí to tvrzením: „Já už jsem takový, že faleš nesnáším a říkám vše raději na rovinu!“ Kolik nelásky může být ve slovech: „Já mu ale povím pravdu!“

Nesobecká láska k pravdě bude proto pečlivě vážit chápavost druhého, jeho momentální situaci. Vycítí, kdy je čas k mlčení, kdy je čas k promluvení. Počká ochotně na vhodnou chvíli, jako to dělá náš Pán: „Měl bych vám ještě mnoho co říci, ale teď byste to nemohli unést.“ Je tu nějaký rozdíl mezi hladkostí diplomatických polopravd a touto křesťanskou diskretností? Je, a zásadní: Diplomát hledí na svůj prospěch, ohleduplný křesťan hledí na prospěch druhého. Ještě si povězme, že člověk může obelhávat i sám sebe tím, že zavírá oči před pravdou, která je mu nepříjemná. Životní lež se jmenuje tento nebezpečný stav, kdy člověk si namluví to, co by chtěl a žije, jako by to byla reálná pravda. Nenamlouváš si i ty o sobě něco, co není pravdivé? Umíš uznat skutečnost, i když je pro tebe nepříjemná? Máš zálibu v přehánění, když něco vypravuješ, když o někom mluvíš? Umíš přiznat svou chybu, nebo ji zastíráš? Umíš být diskretní a ohleduplný?“ Shrňme si nakonec, k čemu nás osvobozuje osmé Boží přikázání, takto: Nemusíš se zaplétat do lží, abys zakryl své slabosti, abys pošpinil bližního, aby ses vyhnul povinnosti: Lhaní je namáhavé, plodí nedůvěru. Nakonec ti nebude nikdo věřit. Žij raději v upřímnosti. Tvůj Bůh je Pravda. Drž se ho a budeš také důvěryhodný!

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

Bez Boží pomoci jsme sami slabí a ubozí. Proto prosme:

Kéž i v tento čas Pán povolá ty, kterým chce dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Bože, ať nežijeme osaměle, ale každý den ráno se k tobě přimkneme při ranní modlitbě.

Ať nejsme lhostejní k lidem kolem nás, vždyť naše lhostejnost je to, co je činí osamělými.

Ať umíme být laskaví i k takovým, kteří nám nejsou sympatičtí.

Ať umíme kříže, které na nás dolehnou, sjednotit v modlitbě s Kristovým křížem.

Ať umíme na život a smrt pohlížet křesťansky: život milovat, smrt vírou přemáhat.

Pane Ježíši Kriste, ty jsi cesta, po které máme jít po celý svůj život. Ať se tě učíme stále lépe poznávat, jenž žiješ a kraluješ na věky věků. - Amen.

Cyklus C:

Uvedení do 1. čtení

V některých knihách Starého zákona se mluví o Božím jednání tak, jak by v té situaci jednal člověk. Bůh se zlobí, hněvá. Můžeme tu jako v obráceném zrcadle poznat Boží velikost: Tam, kde by člověk trestal a ničil, vítězí Boží milosrdná láska.

Nebo:

Zdá se, že Mojžíš je přítelem slabých lidí, kdežto Hospodin je přísný soudce člověka. Ale ve skutečnosti Mojžíš nemá slitovné srdce sám ze sebe, ale to je dar od Hospodina. Bůh je totiž původcem všech dobrých darů. Proč tedy tato modlitba? Proto, aby Mojžíš mohl vystupovat jako přímluvce a vzor pro další pokolení, a zároveň, aby mohl růst v lásce k souvěrcům.

1. ČTENÍ Ex 32,7-11.13-14 *Hospodin se slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil.*

Čtení z druhé knihy Mojžíšovy.

Hospodin promluvil k Mojžíšovi: „Sestup dolů, neboť tvůj lid, který jsi vyvedl z egyptské země, přivodil si zkázu. Uhnuli brzo z cesty, kterou jsem jim

přikázal. Ulili si býčka a klanějí se mu, obětují mu a říkají: Izraeli, to je tvůj Bůh, který tě vyvedl z egyptské země.“

Hospodin řekl dále Mojžíšovi: „Viděl jsem tento lid, je to lid tvrdé šíje. Nebraň mi, ať vzplane můj hněv proti nim, ať je vyhubím; z tebe však udělám veliký národ.“

Mojžíš konejšil Hospodina, svého Boha, slovy: „Hospodine, proč plane tvůj hněv proti tvému lidu, který jsi vyvedl velikou silou a mocnou rukou z egyptské země?

Rozpomeň se na Abraháma, na Izáka a na Izraele, své služebníky, kterým jsi sám při sobě přísahal a vyhlásil: Rozmnožím vaše potomstvo jako nebeské hvězdy a celou tuto zemi, jak jsem řekl, dám vašemu potomstvu a zdědí ji navěky.“

A Hospodin se nad nimi slitoval a nedopustil neštěstí, kterým hrozil svému lidu.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ŽI 51,3-4.12-13.17+19 Odp.: Lk 15,18

Odp.: Vstanu a půjdu k svému Otcí.

Smiluj se nade mnou, Bože, pro své milosrdenství, - pro své velké slitování zahlad' mou nepravost. - Úplně ze mě smyj mou vinu - a očist mě od mého hříchu.

Odp.

Stvoř mi čisté srdce, Bože! - Obnov ve mně ducha vytrvalosti. - Neodvrhuj mě od své tváře - a neodnímej mi svého svatého ducha.

Odp.

Otevři mé rty, Pane, - aby má ústa zvěstovala tvou chválu. - Mou obětí, Bože, je zkroušený duch, - zkroušeným a pokorným srdcem, Bože, nepohrdneš.

Odp.

Uvedení do 2. čtení

List Timotejovi, ze kterého si teď budeme číst, bývá označován za Pavlovu závěť. Nádherné svědectví o Božím milosrdenství! A z tohoto svědectví prýští modlitba, řeč o Bohu je završena řečí k Bohu, chválou.

Nebo:

Svědectví o vlastní hříšné minulosti a o obrácení, které ve svém velikém milosrdenství způsobil Bůh, svatý apoštol Pavel zarámoval do hlubokého díkučinění.

2. ČTENÍ 1Tim 1,12-17 Kristus přišel, aby zachránil hříšníky.

Čtení z prvního listu svatého apoštola Pavla Timotejovi.

Děkuji tomu, který mi dal sílu, Kristu Ježíši, našemu Pánu, že mě uznal za věrného a vzal mě do služby, ačkoli dříve jsem byl rouhač, pronásledovatel a násilník. Dostalo se mi však milosrdenství, protože jsem to dělal z nevědomosti ve své nevěře. Milost našeho Pána se však na mně tím hojněji projevila s vírou a láskou v Kristu Ježíši.

Na tuto nauku je spolehnutí a zaslouží si, aby se jí naprosto věřilo: Ježíš Kristus přišel na svět, aby zachránil hříšníky. Já mezi ně patřím na prvním místě. Ale právě proto jsem došel milosrdenství, aby tím Ježíš Kristus na mně jako na prvním ukázal celou svoji shovívavost; já jsem měl být příkladem pro ty, kdo v něho v budoucnosti uvěří, a tak dosáhnou věčného života.

Králi věků, Bohu nepomíjejícímu, neviditelnému, jedinému bud čest a sláva na věčné věky. Amen.

Slyšeli jsme slovo Boží.

ZPĚV PŘED EVANGELIEM 2 Kor 5,19

Aleluja. Bůh pro Kristovy zásluhy smířil svět se sebou - a nás pověřil kázáním o tomto smíření. Aleluja.

Uvedení do 3. čtení

Jádrem čtení z listu Timotejovi byla víra, že Kristus přišel, aby zachránil hříšníky. Jádrem úryvku dnešního čtení z Lukášova evangelia je totéž přesvědčení.

Nebo:

Otázka vzniklá v souvislosti s hostinou u celníka Matouše se vrací s novou závažností. Farizeové vytýkají Ježíšovi, že přijímá hříšníky a jí s nimi. Ježíš odpovídá třemi podoběnstvími o ztracených: ovečka, peníz a dva synové. Protože marnotratný syn představuje celníky a hříšníky, kdežto spravedlivý syn farizeje, je jasné, že milosrdný otec vlastně představuje samotného Krista, který přijímá ztracené a zve na hostinu i reptající a spravedlivé.

EVANGELIUM Lk 15,1-32 *V nebi bude radost nad hříšníkem, který se obrátí.*

Slova svatého evangelia podle Lukáše.

Do Ježíšovy blízkosti přicházeli samí celníci a hříšníci, aby ho slyšeli. Farizeové a učitelé Zákona mezi sebou reptali: „Přijímá hříšníky a jí s nimi!“

Pověděl jim tedy toto podobenství: „Kdo z vás, když má sto ovcí a jednu z nich ztratí, nenechá těch devětadevadesát v pustině a nepůjde za tou ztracenou, dokud ji nenajde? A když ji najde, s radostí si ji vloží na ramena. Až přijde

domů, svolá své přátele i sousedy a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našel svou ztracenou ovci.‘

Říkám vám, že právě tak bude v nebi větší radost nad jedním hříšníkem, který se obrátí, než nad devětadesáti spravedlivými, kteří obrácení nepotřebují.

Nebo která žena, když má deset stříbrných mincí a jednu z nich ztratí, nerozsvítí svítilnu, nevymete dům a nehledá pečlivě, dokud ji nenajde? A když ji najde, svolá své přítelkyně i sousedky a řekne jim: ‚Radujte se se mnou, protože jsem našla stříbrnou minci, kterou jsem ztratila.‘

Právě tak, říkám vám, mají radost Boží andělé nad jedním hříšníkem, který se obrátí.“

Dále řekl: „Jeden člověk měl dva syny. Mladší z nich řekl otci: ‚Otče, dej mi z majetku podíl, který na mě připadá.‘ On tedy rozdělil majetek mezi ně. Netrvalo dlouho a mladší syn sebral všechno, odešel do daleké země a tam svůj majetek rozmařilým životem promarnil. Když všechno utratil, nastal v té zemi velký hlad, a on začal mít nouzi. Šel a uchytil se u jednoho hospodáře v té zemi. Ten ho poslal na pole pást vepře. Rád by utišil hlad lusky, které žrali vepři, ale nikdo mu je nedával.

Tu šel do sebe a řekl si: ‚Kolik nádeníků mého otce má nadbytek chleba, a já tady hynu hladem! Vstanu a půjdu k své mu otci a řeknu mu: Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem. Vezmi mě jako jednoho ze svých nádeníků!‘ Vstal a šel k svému otci. Když byl ještě daleko, otec ho uviděl a pohnut soucitem přiběhl, objal ho a políbil.

Syn mu řekl: ‚Otče, zhřešil jsem proti Bohu i proti tobě. Už si nezasloužím, abych se nazýval tvým synem.‘

Ale otec nařídil služebníkům: ‚Honem přineste nejlepší šaty a oblečte ho, dejte mu na ruku prsten a obuv na nohy! Přiveďte vykrmené tele a zabijte ho! A hodujme a veselme se, protože tento můj syn byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zas nalezen!‘ A začali se veselit.

Jeho starší syn byl právě na poli. Když se vracel a byl už blízko domu, uslyšel hudbu a tanec. Zavolal si jednoho ze služebníků a ptal se ho, co to znamená.

On mu odpověděl: ‚Tvůj bratr se vrátil a tvůj otec dal zabít vykrmené tele, že se mu vrátil zdravý.‘ Tu se starší syn rozzlobil a nechtěl jít dovnitř. Jeho otec vyšel a domlouval mu.

Ale on otci odpověděl: ‚Hle, tolik let už ti sloužím a nikdy jsem žádný tvůj příkaz nepřestoupil. A mně jsi nikdy nedal ani kůzle, abych se poveselil se svými přáteli. Když ale přišel tenhle tvůj syn, který prohýřil tvůj majetek s nevěstkami, dals pro něj zabít vykrmené tele!‘

Otec mu odpověděl: ‚Dítě, ty jsi pořád se mnou a všechno, co je moje, je i tvoje. Ale máme proč se veselit a radovat, protože tento tvůj bratr byl mrtev, a zase žije, byl ztracen, a je zase nalezen.‘“

Slyšeli jsme slovo Boží.

JEŽÍŠ VE ŠPATNÉ SPOLEČNOSTI

„Vrána k vráně sedá, rovný rovného si hledá.“ „Řekni mi, s kým se stýkáš, a já ti povím, jaký jsi.“ Známe ta přísloví, říkáme to tak, a udělali jsme si už nejednou zkušenost, že jsou to přísloví pravdivá. Můžeme posuzovat i Ježíše podle jeho styků? Dnes jsme ho zastihli ve špatné společnosti: „Přicházeli k němu celníci a hříšníci,“ lidé, kteří byli na štíru se zákonem, lidé, kterým se slušný člověk zdaleka vyhnul. A Ježíš s nimi sedá u jednoho stolu a jí s nimi. Jak se mohl Ježíš s takovými individui zahazovat? Zde jsme s moudrostí našich přísloví u konce. Zde začíná jiná moudrost, která naše lidské názory přesahuje: „Zda pastýř nenechá celé stádo a jde za jednou ovčí, která se ztratila?“ Tohle podobenství není vyprávěnka pro malé a velké děti. To je výpověď o dějinné skutečnosti. Ten pastýř není smyšlená postava, to je konkrétní osoba a má jméno Bůh!

Tento pastýř - Bůh - hledá ztracené ovce s takovým úsilím, že pošle na hledanou i svého Syna. Riskuje, obětuje jeho lidský život. Toto zdánlivě idylické podobenství je vlastně popisem tvrdé cesty hledání člověka, který se ztratil sám sobě, svému lidství i svému Bohu. Je popisem tvrdé cesty od Betléma přes Egypt až na Golgotu. Jestliže jsi teď dobře poslouchal, vidíš už toto podobenství jinými očima. A uděláš možná vzrušující objev jako dítě, které stojí poprvé před zrcadlem. Napřed se raduje z druhého děcka, které se tu najednou objevilo, směje se na ně, mává mu. Až najednou zjistí: ten přede mnou, to jsem já! Tak je to s tímhle podobenstvím. Napřed je posloucháme jako pěknou povídku, se kterou nemáme osobně nic společného: Zatoulaná ovce, to znám, takové ty tuláky. Znímám támhle toho a támhle tu, to o těch se mluví v dnešním evangeliu. Dovedeme být moc rychle hotovi s úsudkem: Támhle ten a ta, to jsou zatoulané, ztracené ovce.

Je to vlastně fantastická představa, že v nebi nastane radost nad zachráněným hříšníkem, nad nalezenou ovčí. Proč to vlastně Bůh dělá? Je jen jedno vysvětlení. V každém člověku je jeho obraz, kus Boží podoby. Bůh ji vidí i pod tvrdou skořápkou lidské pošetilosti. Bůh poznává své vlastnictví. I ty, bratře, sestro, patříš k Bohu, každý člověk mu patří. A Bůh hledá své vlastnictví. Neodradí ho náš hřích či naše pošetilost. Malé hnutí lítosti mu stačí, aby se ujal svého. Pán Bůh nesoudí člověka podle jeho hříchu, ale podle jeho lítosti. Bůh nechce člověka uzavřít v jeho špatnosti, ale chce jej zachránit, otevřít mu cesty k dobru a k lásce. To je jeho vykoupení. Hledám i já v bližním Boží obraz? Co z toho plyne pro nás?

Filozof Pascal to vyjádřil takto: „Pro člověka je stejně nebezpečné poznat Boha a neznat svou bídu, jako znát svou bídu, ale neznat Boha.“ Jak to ten Pascal myslel? Kdo zná Boha, ale neuvědomuje si svou hříšnost, upadá do farizejské pýchy: „Jak ti děkuji, Bože, že nejsem, jako ti hříšníci.“ Takový

křesťan se obrací zády k špatným lidem, k těm, za které Pán Ježíš nesl kříž, a je to ubožák. Kdo zná svou bídu, ale nezná Boha, Dobrého Pastýře a Otce, ten propadá zoufalství, a je to ubožák. Co z toho plyne pro náš každodenní život? Musíme se stále učit: Vidět svou vlastní bídu, slabost a hříšnost. Vidět i ve špatném člověku Boží obraz, zatoulanou ovci.

ČEMU SE V PRVNÍM ROCE NAUČÍŠ...

Když si děti v patnácti letech volí zaměstnání, obvykle se říká, že v této době se rozhoduje celá jejich budoucnost. Je to pravda jen částečně, protože důležitější než povolání je jeho charakter, jeho osobnost, a tu si dítě s pomocí rodičů vytváří už od narození. A nejen od narození, už před narozením se tvoří hluboké základy osobnosti, tak hluboké, že je celá pozdější výchova nezmění. Tyto překvapující skutečnosti objevili teprve nedávno. O tom, jaký je život dítěte pod srdcem matky, se ještě donedávna nevědělo nic. Teď víme, že matka už v těhotenství ovlivňuje budoucí osobnost dítěte. Maminky slyší v poradně, že nemají brát žádné prášky, ani nejobyčejnější aspirin, že nemají kouřit. A psycholog nebo kněz jim k tomu může povědět, že základní charakter dítěte roste už pod jejím srdcem z toho, zda na dítě myslí s láskou nebo nenávisť, zda žije klidně nebo v hádkách nebo v pláči. Že si proto maminky nemají připouštět žádné starosti, ale mají mít oči otevřené pro všechno pěkné a radostné, aby i její dítě bylo radostným, veselým a pokojným člověkem.

Víme už také, že nejsou pravdivé názory, že s výchovou je čas začít, až dítě dostane rozum a začne chápat. Že se musí naopak začít hned po narození, aby dítě dostalo rozum a začalo vůbec chápat. Rakouský badatel Karl Lorenz dostal Nobelovu cenu za objev, že hned první hodinu života novorozence jsou rozhodující pro celý jeho život. Dnes už se mluví i o dalších meznících, kdy se musí určité schopnosti vštípit, určitý vztah navázat do vědomí dítěte. Když se tato vhodná doba zmešká, dá se to později nahradit jen částečně nebo vůbec ne. Pro první dobu života je nenahraditelná matka. Nejen jako živitelka, ale jako zdroj bezpečí a jistoty.

Teprve teď rozumím, proč dopadl tak tragicky pošetilý pokus, o němž nám vypráví historie. Pruský císař Bedřich II. chtěl se svými dvorními mudrci vyzkoušet, která řeč je pralidská, lidstvu vrozená, tedy nejpřednější: o to se tehdy vedly spory. Proto nařídil, aby jeho říši vyhledali děti sirotky a umístili je hned po narození v ústavu, kde měly vyrůstat pod péčí lékařů a školených sester. Nikdo však na ně nesměl promluvit, nesměly uslyšet lidský hlas, žádné laskání, prostě nic. Mělo se tak ukázat, jakou řečí začnou mluvit sami od sebe: Zda latinsky, řecky, hebrejsky nebo německy. A děti nejen sami nepromluvíly, ale ani nemohly žít bez lidského hlasu, bez mateřské něhy a mazlení: všechny pomřely. Maminka vychovává kojence tím, že pečuje o jeho dobrou náladu, dobrý pocit i klidný spánek. Chrání spící dítě před všetečnými návštěvami, které by chtěly vidět, jaká má očička, které by chtěly pochovat, rušit. Učí je podřídít

se lidskému pořádku: času pro jídlo, pro spaní, pro mazlení. Učí je, že nemůže mít vše, co chce, a vždy, kdy to chce, že si zlostným řvaním nevynutí, aby všichni kolem něj skákali, když se nudí.

A ještě jeden poznatek nám dala dnešní věda na pomoc výchově. Rozřešila konečně spor, který se dlouho vlekl. Zda pro vývoj člověka je důležitější dědičnost, co si přineseme na svět po svých předcích, nebo zda je důležitější výchova. Dnes víme, že je důležité oboje. Dědičnost dává člověku do vínku předpoklady, vlohy k mnoha věcem, dobrým i zlým. Prostředí a výchova rozhodují, které ty dědičné vlohy se projeví nebo neprojeví. Dnes víme, že každé dítě je originál. Bůh netvoří kopie. Stvořitel je pravý umělec. Výchova nemá chtít vypěstovat z dítěte kopii tatínka nebo člověka podle tatínkovy představy. Výchova má pomoci, aby se dítě stalo samo sebou: Staň se, čím jsi; rozviň v sobě ty dobré sklony a vlohy, které sis přinesl na svět.

Možná si teď říkáš, proč tu v kostele o dědičnosti, o domácím pořádku a o takových věcech mluvím, proč ne jen o výchově náboženské? Protože Boží milost se rozvíjí jen tam, kde je v pořádku lidská přirozenost. Jen člověk je tvor náboženský, zvíře ne. Rozvíjením lidské osobnosti se vytváří předpoklad i pro rozvíjení náboženskosti. Nebo řečeno jinak: život z víry se neodehrává v člověku v nějakém vyšším poschodí lidské osobnosti, ale týká se celého, každodenního, normálního člověka. Například současná hloubková psychologie nám pověděla věc, která vás jistě udiví: Že totiž, zda dítě bude schopno si představit Boha Otce, zda bude schopno uvěřit v něj a mít ho rádo, o tom rozhoduje chování maminky v prvních třech letech života. Otcova role začíná u dítěte později, ale v prvních letech je maminka dítěti všemohoucím a milujícím, bezpečným božstvem, Božím obrazem. Když si tohle řádně uvědomíte, jistě se zachvějete nad velikostí své zodpovědnosti za osudy dítěte.

Co když ty první zkušenosti s maminkou nejsou tak dobré? Jak to pokříví povahu dítěte na celý život, když má třeba maminku příliš mladou, která sama ještě není vyžralým člověkem? Hravou slečnu, náládovou a chvilkovou, která si ještě nezvykla dbát sama na pořádek. A teď chvilku zahrnuje dítě něhou, že by je láskou snědla, ale když jí to přestane bavit, odloží je bez pozvolného uklidnění nutného k přechodu od ruchu ke klidu. Dítě to nechápe děsí se, bojí se, stává se zlostné a nervózní. Nepozná-li nekonečnou trpělivost mámy, nepochopí později v životě ani dobrotu a trpělivost Boží. Anebo jiný častý typ matky: je nemálo takových, že chtějí vychovávat své dítě přesně podle receptu, jako když vaří guláš. Teď to, teď ono, všechno přesně, jak stojí psáno, ať dítě křičí nebo ne, samá suchota a studeno. To dítě možná jednou uslyší, že Bůh je milosrdný nad míru, rozumem to uslyší, ale srdcem to nepochopí.

To je tedy naše první lekce vedení dětí k Bohu doma, v rodině: Už před narozením začíná matka vytvářet povahu svého dítěte. Už v prvních měsících života se vytváří předpoklady, bude-li z dítěte panovačný diktátor, který si vše vynutí řvaním na druhé, bude-li z něj úzkostlivý bázlivec, nebo normální člověk. Bez stále laskavé, stále trpělivé maminky si dítě asi nikdy v životě nedokáže

udělat živou představu o dobrém Bohu. Jak velký úkol je mateřství, jak velké dílo dělá dobrá matka. je třeba o tom uvažovat: jak to u nás doma, ve svém prostředí, budeme podle toho dělat.

Říká se vyznání víry.

Přímluvy

My všichni jsme lidé hříšní. A jako hříšníci teď přistupme před Boha s pokornou a důvěrnou prosbou:

Aby všichni, kdo slouží Církvi z povolání, kněží a biskupové, nezapomínali, že nemají lidi soudit, ale mají jim pomáhat.

Aby mocní tohoto světa ctili v každém člověku jeho lidskou důstojnost a respektovali základní lidská práva.

Aby lidé propadlí zlovykům našli chuť k novému pokusu o lepší život.

Abychom si uměli navzájem odpouštět své chyby.

Aby v našich rodinách nesídlilo posuzování, ale ochota ke vzájemné pomoci.

Aby se naše děti naučily dobře využívat ve svém životě svátost smíření.

Kéž i v tento čas Pán povolá ty, kterým chce dát podíl na své učitelské, pastýřské a kněžské službě.

Bože, dej nám poznání, abychom své chyby správně viděli. Dej nám naději, abychom z nich nemalomyslněli. Dej nám víru, abychom každý den s novou chutí začali následovat Ježíše Krista, našeho Pána. - Amen.

Nebo:

Bůh nám jde vstříc a zahrnuje nás soucitem a dobrými dary ještě dřív, než stačíme vyslovit svá přání. Prosme ho za všechny lidi a volejme:

Za Boží sílu a milosrdenství, víru a lásku pro všechny křesťany.

Za všechny ty, kdo se odvrátili od Boha a opustili Církev.

Za ty, kdo zneužívají svou svobodu a za lidi nedospělé ve víře.

Za ty, kdo na Boží místo postavili své zájmy a svůj prospěch nebo jakoukoli jinou modlu.

Za upokojení těch, kdo pomocí násilí vyvolávají ve světě strach, rozpory a rozdělení.

Za lidi, kteří tvoří kulturní, národnostní nebo náboženské menšiny, především za muslimy žijící v Evropě.

Za ty, kteří se cítí být daleko od Boha.

Za ty, kdo touží po Božím i lidském odpuštění a potřebují útěchu.

Za lidi, kteří nedokáží odpustit sobě ani druhým.
Za lidi, kteří se nedovedou radovat.
Za všechny, kdo žijí v nemoci, bídě a v podmínkách nedůstojných člověka.
Za naše společenství, ať se podobá Otcovu domu, v němž jsou hříšníci přijímáni a s radostí zváni ke společnému stolu.

Králi věků, Bože nepomíjející a jediný, ty sám nejlépe víš, co kdo potřebuje. V tobě je naše naděje, tobě buď sláva a klanění po všechny věky věků. - Amen.

MODLITBA NAD DARY

Bože, vyslyš naše prosby a přijmi dary svého lidu; a co každý z nás přináší k poctě tvého jména, ať prospěje ke spáse všech. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

PREFACE 8. PRO NEDĚLE V MEZIDOBÍ

Dokonalá jednota Boží je základem jednoty Církve

V: Pán s vámi.

O: I s tebou.

V: Vzhůru srdce.

O: Máme je u Pána.

V: Vzdávajme díky Bohu, našemu Otcí.

O: Je to důstojné a spravedlivé.

Vpravdě je důstojné a spravedlivé, dobré a spasitelné, svatý Otče, všemohoucí, věčný Bože, abychom ti vždycky a všude vzdávali díky. Neboť my hříšníci jsme byli od tebe daleko, ale skrze krev tvého Syna jsme ti blízko a tvůj Duch nás shromažďuje v jedno, abychom také my byli v tobě, jako je v tobě tvůj Syn. Vždyť jsme tělem Kristovým a chrámem tvého Ducha a chceme ti vydávat svědectví a chválit tvou dobrotu a moudrost. A proto se připojujeme k chvále, kterou ti vzdávají nebesa, zpíváme píseň o tvé slávě a voláme:

Svatý, svatý, svatý...

ANTIFONA K PŘIJÍMÁNÍ Žl 36,8

Jak vzácná je tvá milost, Bože; lidé se utíkají do stínu tvých křídel.

Nebo: Srov. 1 Kor 10,16

Kalich požehnání, který žehnáme, je účast v krvi Kristově; a chléb, který lámeme, je účast v těle Kristově.

MODLITBA PO PŘIJÍMÁNÍ

Mocným působením svátostného pokrmu ovládni, Bože, celé naše nitro, aby v nás nepřevládlo naše lidské smýšlení, nýbrž božská síla této svátosti. Skrze Krista, našeho Pána. - Amen.

K ZAMYŠLENÍ B

V evangeliu této neděle dobře vidíme, jak v případě apoštola Petra mohla být víra v určitých chvílích silná, opřená o zjevení nebeského Otce a spojená s pravým vyznáním, a jen o pár okamžiků dál nám evangelista představuje apoštola káraného Ježíšem, protože zcela ztratil ze zřetele Boží věci. Jakoby se jeho víra ve zkoušce proměnila v opak lidské jistoty. Víra totiž vyžaduje neustálé očišťování, je nezastavitelným procesem růstu a prohlubování. Ani v utrpení a před křížem se nemůže zastavit a ustrnout. Víra, to je život v jeho celosti, to jsou Velikonoce nejen utrpení a smrti, ale i nezvratitelného vítězství; víra je i přes závoj našeho pozemského bytí neustálou radostnou volbou nekonečného, nepostižitelného a přítom na dosah blízkého Boha.

K ZAMYŠLENÍ C

Dejme člověku příležitost být lepší a dejme takovou příležitost především sami sobě. Nebuďme nelítostní a nemilosrdní! Vždyť obrácení srdce je základním očekáváním Církve stejně jako Boha. Pokud je naše upřímné odpuštění spojeno i s prosbou za viníky, pak je projevem dokonalé lásky a ta nebude rozhodně přehlédnuta.